

ARBOGA KOMMUN

KLIMATKLOK PÅ JOBBET

TIPS FÖR ATT MINSKA ENERGI-
ANVÄNDNINGEN PÅ DIN ARBETSPLATS

Belysning

SPARTIPS

❶ Byt ut vanliga glödlampor mot mer energieffektiva lampor där det går. LED-lampan drar cirka 80 procent mindre el än en vanlig glödlampa och håller upp till 25 gånger längre.

❷ Glöm inte att byta ut lamporna i adventsljusstaken till LED-lampor.

❸ Kom ihåg att släcka lyset när du går för dagen eller går på rast eller lunch.

VISSTE DU ATT

💡 Lågenergi-, LED- och halogenlampor är mer energieffektiva än vanliga glödlampor. Ju högre W (watt) desto mer energi drar lampan. En 15 W lågenergilampa motsvarar en 60 W glödlampa.

💡 Lågenergilampor innehåller kvicksilver och måste lämnas in som miljöfarligt avfall. LED-lampor innehåller inget kvicksilver.

JAG GLÖMMER
ALDRIG ATT
SLÄCKA LYSET!

DET ÄR EN MYT ATT

Lysrör drar mycket energi när de tänds eller släcks.

Glödlampor och lysrör går sönder om man tänder eller släcker dem ofta.

Utskrifter

SPARTIPS

④ Fundera på om du verkligen behöver informationen på papper innan du skriver ut. Mycket skrivs ut slentrianmässigt och kan lika gärna läsas på skärmen.

⑤ Många anställda har bärbara datorer och flertalet sammanträdesrum är utrustade med trådlösa nätverk och projektorer. Utnyttja gärna dessa så slipper du kopiera upp och dela ut papper. Åhörarkopior skickar du till deltagarna i förväg via e-post.

⑥ När du ändå behöver skriva ut, se till att ha dubbelsidiga utskrifter som standard.

⑦ Återvinn det papper som du inte använder.

⑧ Få in en bra rutin på arbetsplatsen för vem som stänger av skrivare och kopiatorer vid dagens slut.

VISSTE DU ATT

💡 Under år 2010 köpte Arboga kommuns organisation in närmare 2,5 miljoner kopieringspapper i A4-format. De vägde totalt drygt 12 ton. Snittkostnaden för en utskrift var 0,45 kronor per styck och kostnaden för alla utskrifter var cirka 1,1 miljoner kronor. Då var inte kostnaden för att köpa in skrivarna eller elförbrukningen inräknat.

💡 År 2011 spenderade Arboga kommun 400 000 kronor på frankeringsavgifter. Detta motsvarar omkring 80 000 frankeringar per år eller 308 frankeringar per vardag.

💡 En digital ärendehantering ger stora ekonomiska besparingar!

JAG BRUKAR
HAMSTRA 700
KOPIOR AV ALLT.
BRA ATT HA!

Datorn

SPARTIPS

9 Stäng av dator, skärm och högtalare när du lämnar jobbet. Enklast är att skaffa en grenkontakt som stänger av all kringutrustning till datorn.

VISSTE DU ATT

💡 Om 25 procent av Arboga kommuns datorer står på dygnet runt i ett år blir det en energiförbrukning som motsvarar en kostnad på omkring 70 000 kr per år. Det motsvarar i sin tur den mängd hushållsel som 14 villor gör av med på ett år.

SKÖNT ATT
KUNNA SPARA
PÅ KRAFTERNA
IBLAND OCH GÅ
I IDE.

DET ÄR EN MYT ATT

Datorn går sönder eller att du stör systemet om du stänger av den ofta.

Lunchrum

SPARTIPS

10 Tina den frysta matlådan i kylskåpet. Då återanvänder du den energi som gick åt för att frysa ner maten.

11 Du behöver inte skölja disken så noga innan du ställer in den i diskmaskinen, det är bara slöseri med vatten. Skrapa bara bort matresterna istället.

12 Använd hellre porslin än engångsmaterial vid möten.

13 Servera gärna vanligt vatten i kannor istället för dryck på flaska. Förpackat vatten kräver energi när det produceras, förpackas och transporteras och innebär en onödig miljöbelastning.

14 Källsortera ditt avfall. Finns det inte tillräckliga sorteringskärl på din arbetsplats så se till att det köps in.

VISSTE DU ATT

💡 Det går åt mycket energi att framställa den mat som vi konsumerar och äter. Som konsument har du en stor möjlighet att påverka energiåtgången genom ditt val av livsmedel, inköpsrutiner och tillagningssätt.

💡 Kött är generellt sett mer energikrävande än vegetarisk mat.

💡 Djupfrysta produkter är mer energikrävande än färska eller konserverade.

💡 Planerade storinköp med bil och kompletteringsinköp till fots eller cykel är en stor insats för miljön.

💡 Att välja produkter som är närproducerade i stället för importerade sparar mycket energi.

JAG BRUKAR ALLTID HOPPA I MINA INVANDA FOTSPÅR. SKA JAG VÄGA PROVA NÅGOT NYTT?

Till och från arbetet

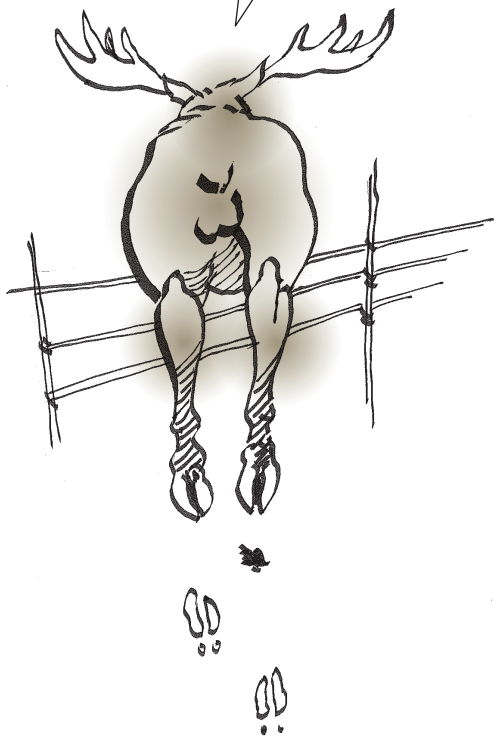
SPARTIPS

15 Åk kollektivt! Arboga kommun har ett utmärkt strategiskt läge med omkring 5 mil till Örebro, Eskilstuna och Västerås. Med tåg till och från dessa städer tar resan cirka 20-30 minuter. Järnvägsstationen ligger mitt i centrala Arboga.

16 Om du har mindre än 3 km eller 25 minuters gångväg till jobbet, passa på att gå eller cykla dit eller hem några dagar i veckan. Det gynnar både din hälsa och klimatet. Glöm inte hjälmen när du cyklar!

17 Kanske är ni flera på arbetsplatsen som pendlar från de närliggande kommunerna. Kolla detta med dina kollegor så kanske ni kan samåka med bil några dagar i veckan.

TUR ATT MAN ÄR
EL-G, KÄKAR VEGETARISKT OCH FÄRDAS MILJÖVÄNLIGT.

Resor i tjänsten

SPARTIPS

18 I Arboga kommuns trafiksäkerhetspolicy står det bland annat att det är viktigt att alla hjälps åt för att utveckla resandet i en mer trafiksäker och miljöanpassad riktning. Ta del av policyn på www.arboga.se.

19 Fundera om mötet kan ske via webb eller telefon, i stället för att åka långt.

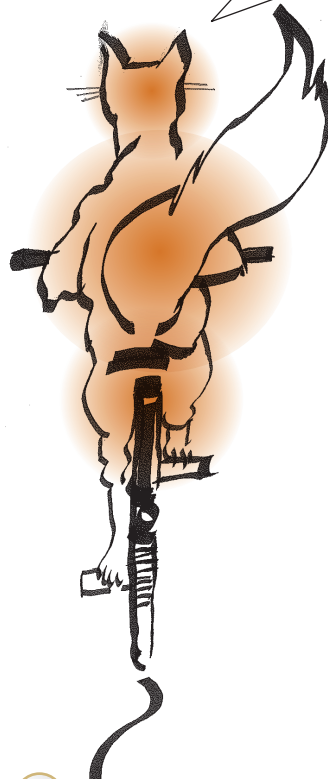
20 Ska du bara åka korta sträckor i tjänsten finns det en cykelpool där du kan låna en cykel och hjälm. Boka gör du via outlook.

21 För längre resor i tjänsten, åk kollektivt.

VISSTE DU ATT

💡 Arbogas största problem med växthusgasen koldioxid kommer från utsläpp från trafiken. Därför är det bra om vi alla bidrar med det vi kan, för att minska de utsläppen.

JAG ÄR BÅDE SMART
OCH LISTIG, CYKLAR
FÖR MIN HÄLSA OCH
FÖR MILJÖNS SKULL!

Vad gör Arboga kommun?

I hela Arboga kommuns organisation är målet att minska energianvändningen med 10 procent till år 2020 jämfört med 2009 års nivå. Som ett led i det arbetet har ventilation och styrteknik optimerats i kommunens fastigheter och det kommunala fastighetsbolaget fortsätter arbetet med energieffektivisering i det befintliga byggnadsbeståndet.

Det pågår också ett arbete med att byta ut glödlamporna i gatubelysningen till energisnålare alternativ.

När det gäller belysning i Rådhuset har man bland annat installerat närvarostyrning av belysning i flertalet korridorer och biutrymmen, exempelvis kopieringsrum och arkiv.

Dessutom finns ett projekt att se över transporter i kommunen för att minska utsläppen av växthusgaser.

Allt detta arbete ger goda effekter, både för klimatet, miljön, hälsan och för ekonomin.

Kan jag göra någon skillnad?

Med ett allt allvarligare klimathot och krav på åtstramning av energianvändningen är det allas ansvar att göra smarta saker som kan bidra till en bättre miljö. Den här broschyren syftar till att du som anställd och

dina medarbetare ska få enkla tips på vad ni kan göra för att miljöanpassa er på jobbet. Det finns även bra tips att ta med hem. En hjälp till att vara lite klimatklok helt enkelt.

Har du andra bra tips att dela med dig av eller vill du bara lämna synpunkter. Skicka e-post till infomaster@arboga.se. Kloka tips publiceras på Infotorget!

Källhänvisning:

www.energimyndigheten.se

Arboga kommun

Inspiration till foldern är hämtad från Karlstad kommun och Karlstad universitet.

Illustrationer:

Anders Jägbring